

Сураи Нозиъот

79-уми сураи Қуръон буда, дар Маккаи мукаррама нозил шуда, аз 46 оят иборат аст.

Ин сура бо қасам ибтидо шудааст. Баъд аз он аз хусусияти рӯзи қиёмат, аҳволи кофирон дар он рӯз, қиссаи Фиръавни лаъин ва ҳазрати Мӯсо (а), оид ба тақво ва лозим будани шукри неъматҳои Худованд ва инчунин дар бораи саволи ҷиддии - қиёмат кай мешавад? Ва ғайра сухан меравад.

Дар «Қуръон» якчанд сурае ҳаст, ки бо қасам оғоз мешаванд. Сураи «Нозиъот» аз ҷумлаи онҳост. Одатан арабҳо ба чанд услуб қасам меҳӯранд. Баъзан бо калимаҳои махсус, ки маънои қасамро ифода мекунад, савганд меҳӯранд. Гоҳо бо ҳуруфи алоҳидаи махсус мисли "вов", "бо", "то" қасам хӯрда мешавад. Масалан, "Ваннозиъот" маънои "қасам ба нозиъот"-ро дорад. Ин ҷо ҳарфи "вов" маънои қасамро ифода кардааст. Қасам хӯрдан асосан барои таъкид ва бовар кунонидани шунаванда гуфта мешавад. Аллоҳтаъоло ҳама диққати шунавандаро бо овардани савганд ба каломи Худ ҷалб мекунад ва бо ин эътибору аҳамияти каломи Худро назди бандааш меафзояд. Қасам пеш аз изҳори матлаб баён карда мешавад. Худованд ба кадом махлуқи Худ, ки қасам бихӯрад, эътибори ҳамагон махлуқ зиёд мегардад. Худованд бо он чӣ Худаш меҳақад, бо он савганд ёд мекунад. Ин хоси Ёст, аммо бандагон, ба ғайр аз Худо, ҳақ надоранд, ба чизи дигаре қасам ёд кунанд. Дар ҳадис қайд шудааст: **“Касе савганд хӯрад, ба Худо савганд бихӯрад, вагарна орому хомӯш бошад.”** Агар касе фалон корро мекунам ё намекунам гуфта қасам хӯрад, бояд ба он амал намояд. Агар накард, гунаҳкор мешавад ва бояд каффорат бидиҳад. Беҳтар он аст, ки аз қасам хӯрдан парҳез намояд ва ба ҷойи қасам "Иншоаллоҳ" гӯяд, ба истиснои баъзе мавридҳо, ки қасам хӯрдан лозим аст. Ин буд назере мухтасар ба мундариҷаи сураи Нозиъот.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Бисмиллаҳи-р-Раҳмани-р-Раҳим

*Оғоз мекунам ба номи Худованде ки беандоза меҳрубону
бениҳоят бораҳм аст.*

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا

Ва-н-нāзиъāti гарқо. 1.

*1. Қасам ба фариштагоне ки (ҷонҳои кофиронро) ба сахтӣ
мекашанд,*

“Нозиъот” гурӯҳи фариштагонеро гӯянд, ки ҷони кофиронро ба сахтӣ мекашанд. Аллоҳтаъоло барои кашидани ҷони шахсоне, ки дар дунё каломи ҳақро мункир шуда, ба Аллоҳу Расули Ӯ (с) ва амрҳои фарз кофир шуданду то охири умр дар куфр боқӣ монданд, чунин фариштагонро гумашта гардонидааст. Дар ояти мазкур Аллоҳ таъоло қасам ёд намудааст, ки ин фариштагон бе каму кост фармон ва супориши Парвардигори худро иҷро мекунанд (Худовандо аз ҷон кашидани чунин фариштагон моро нигоҳ дор). Омин!

وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا

Ва-н-нāшитōти наштō. 2.

*2. қасам ба фариштагоне, ки (ҷонҳои муъминонро) ба осонӣ
берун меоранд,*

“Ношитот” - фариштагоне мебошанд, ки ҷони аҳли имонро ба осонӣ ва оҳистагӣ оромӣ мегиранд (Худое ба мо инро муяссар гардонад). Омин!

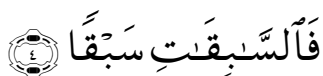
وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا

Ва-с-сāбиҳāti сабҳā. 3.

*3. қасам ба фариштагоне, ки (дар осмонҳо) ба осонӣ шино
мекунанд,*

Яъне боз Худованд ба фариштагоне, ки дар Осмон барои иҷрои амри Худо босуръат шино карда мегарданд, қасам ёд мекунад. Байни Замину осмонҳо амрҳои Худованд ҷорист. Бинобар ин, фариштагон дар ин маконҳо барои иҷрои вазифаҳои

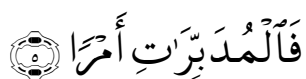
худ ҳозиранд. Баъзе гӯянд "Собиҳот"- ситорагонанд ва баъзе мегӯянд мурод аз "Собиҳот" мавт аст ва баъзеи дигар дар ин ақидаанд, ки мурод киштиҳо бошад. Валлоҳу аълам бимуродиҳӣ.

Фа-с-сāбиқоти сабқо. 4.

4. пас, қасам ба фариштагоне, ки бо якдигар сабқат мекунанд,

Худованд ба фариштагоне, ки имону тоъати бандагонро ҷо ба ҷо мегузоранду заррае аз онҳо нобуд намешавад ва барои иҷрои амрҳои Худованд сустӣ ва танбалӣ накарда, балки шитоб ва аз ҳамдигар пешгузарӣ мекунанд, қасам ёд кардааст.

Фа-л мудаббироти амрo. 5.

5. пас, қасам ба фариштагоне, ки тадбиркунандаи амри

Парвардигоранд,

Худованд ба он ҷаҳор фариштаи муқаррабе, ки амри Худованди оламро тадбир карда, аз Осмон ба Замин мефароянд, қасам ёд кардааст. (Ки инҳо ҳазрати Ҷабраил(а) барои шамол ва ваҳйи илоҳӣ, ҳазрати Исрофил(а) барои дамидани Сур ва қазову тақдир, ҳазрати Микоил(а) барои борон борондану алафҳоро рӯёнидан ва Малакул-мавт - ҳазрати (Азроил(а)), ки барои қабзи арвоҳ (ҷонҳо) муваккаланд ва амри Худоро иҷро мекунанд, мебошанд) ("Тасҳилул-баён").

Аллоҳтаъоло дар панҷ ояти боло ба панҷ гурӯҳ фариштагон қасам ёд намудаасту бузургӣ ва мартабаеро, ки онҳо назди Ӯ таъоло доранд, ба мо бандагон эълон намудааст, ҷавоби қасам дар зимни ин оятҳо маҳзуф (пӯшида) аст. Бо назардошти ин фикр мо чунин маъноро соҳиб мешавем, яъне: Қасам ба ин панҷ гурӯҳ фаришта, ки Қиёмат ҳақ аст. Албатта, шумо баъди мурдан аз нав зинда мешавед ва ҳисоби амалҳои худро медиҳед! Барои дурустии ин маънодиҳӣ оятҳои зер далеланд, ки яке аз онҳо фармудааст...:

Яема тарҷуфу-р-роҷифаҳ. 6.

6. Рӯзе, ки Замин саҳт биларзад,

Рӯзи қиёмат, вақте ки ҳазрати Исрофил сури аввалро медамад, ҳама дар изтироб меафтанд.

Замин бо ин қадар бузургиву паҳноияш ба ларза медарояд, кӯҳҳо ба ҳаракат даромада, Осмон пора-пора мешавад ва ситорагон мерезанд. Баъди ин:...

تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ

Татбаъуха-р-рӯдифаҳ. 7.

7. тобеъ шавад ўро тобеъшаванда (сури дуввум)

Яъне Замин, ки дар изтироб даромад, дигар воқеаҳои рӯзи қиёмат ўро тобеъ мешаванд. Баъзе муфасссирон мегӯянд, ки "Роҷифа" дамидани сури 1-ӯм аст, ва "Родифа" дамидани сури 2-юм ва дигаре гӯяд, ки "Роҷифа" - мавт аст, "Родифа" - аҳволи баъди мавт. Валлоҳу аълам. Хулоса воқеаҳои рӯзи қиёмат паиҳам меоянд.

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ

Қулӯбу-й явмаизи-в вāҷифаҳ. 8.

8. (Баъзе) дилҳо дар он рӯз дар ҳарос мебошанд,

أَبْصَرُهَا خَشَعَةٌ

Абсоруҳā хошиъаҳ. 9.

9. Чашмҳои поёнафканда, дар онҳо хорӣ ҳувайдо бошад.

Яъне чашмҳои инсонҳои куфрварзида тобеъ ба даҳшати ногаҳонӣ шуда, дилҳояшон пур аз тарсу ҳарос шуда, аз навмедӣ ба Замин менигаранду мегӯянд, ҳоли мо чӣ мешуда бошад? Зеро кофирон дар ҳаёти дунё нобоварона мегуфтанд :..

يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ

Яқулӯна а-иннā ла-мардудӯна фи-л-ҳāфирах. 10.

10. Мегӯянд: «Оё мо ба ҳолати нахуст бозгардонида мешавем?»

Ҳар вақто ба мункирони зиндашавии баъди марг гуфта шавад: "Албатта, шумо аз нав зинда мешавед", онҳо дар ин дунё аз рӯйи инкору тааҷҷуб ва истеҳзову масҳара нобоварона мегӯянд, ки оё мо баъди мурдан зинда мегардем? Баъди фано гаштанамон мисли аввал бо пойҳои худ мегардем?" Боз (мегуфтанд) мегӯянд:

أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا خِرَةً

А-из̣а куннā ѓиѓ̣оман-н нахирах. 11.

11. Оё чун устухонҳои пӯсида шавем?».

Яъне мушрикони ва мункирони "Баъс" (зинда гардонидан баъд аз марг) мегӯянд, ки оё мо баъди он ки мурдем ва дар қабр шудем, устухонҳои мо дар ҳам рехт ва пӯсид, боз чӣ гуна ба ҳолати аввала боз мегардем?...

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ

Қолу тилка из̣ан карратун ҳосирах. 12.

12. Гуфтанд: (агар инчунин бошад) «Он гоҳ ин бозгашти мо бозгашти зиёновар бошад».

Инсонии кофир ба суду зиён, ҳисобу китоб, зинда гардонидани баъд аз миронидан, умуман ба қиёмату аҳволи он боварӣ надорад. Ҳар сухани ба қиёмат вобастаро гӯяд ё тасодуфан ё аз рӯйи шак ё аз рӯйи мазоҳу масҳара мегӯяд. Ҳар вақте ки хатогии худро фаҳмад, мегӯяд, ки агар бори дувум зинда гардонидан ҳақ бошад, он барои мо хушбахтӣ наорад, балки зиёновар аст ва рафтори мо ҷавобгӯи он рӯз нест.

Ҳарчанд барпо шудани қиёмат дар назди кофирон корест мушкул, локин ояти зер мефармояд:..

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ

Фа иннамā ҳия заҷрату-в-ваҳидаҳ. 13.

13. Пас, ҷуз ин нест, ки як бонги тунд бармеояд,

Яъне барои Худованд ин кор осон аст. Ба ҳазрати Исрофил (а) амр мекунад, то дар сур дамад ва халоиқ ҳама зинда мешаванду ба по меҳезанд, агарчанде кофирон фикр мекунанд, ки ин кор мушкул аст. Аммо барои Худованд осон аст, агар гӯяд: "Бош" - дарҳол амалӣ мешавад. Худованд ба ҳама кор қодир ва тавоно аст.

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ

Фа из̣а ҳум би-с-саҳирах. 14.

14. ки онҳо худро ногаҳон дар саҳро (и қиёмат) хоҳанд ёфт.

Яъне ба як овози дамидани сур ҳама худро дар сахрои қиёмат мебинанд. Замини қиёмат ҳамвор, ҷойи пинҳоншавӣ нест. Гуфта шудааст, ки замини "маҳшар" (ҷойи гирд омадани мардум рӯзи қиёмат) аз нуқраи сафед мебошад ва дар он Замин ҳеҷ хуни баноҳақ рехта нашудааст. "Соҳира"- рӯи Заминро гӯянд. Баъзе ба ин ақидаанд, ки Ҷаҳаннам аст. Дар ин масъала ривоятҳои бисёр аст.

Аллоҳтаъоло дар ояти навбатӣ Пайғамбари Худро тасалли медиҳад, ки аз куфри инсонҳои беҳирад набояд маҳзуну дилшикаста шуда, аз даъват боз монд. Зеро куфр, исён, инкори пайғамбарон дар қавмҳои пешгузашта низ буд. Бинобар ин, Аллоҳтаъоло барои таъкиди сухани Худ қиссаи Фиръавн ва Мӯсо (а.)-ро дар ояти зер зикр намудааст.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾

Ҷал атāка ҳадиъу Мӯсā. 15.

15. Оё хабари Мӯсо туро расида аст?

Парвардигор ба ҳабиби Худ (с) муроҷиат кардааст, ки, эй расули Мо, оё хабари Мӯсои Имрон ба ту расид?

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

Из нāдāху Раббуҳу би-л-вāди-л-муқаддаси Тувā. 16.

16. Чун ўро Парвардигораи ба водии муқаддаси Туво нидо кард, "Тува"- водиест наздики кӯҳи Тур.

Аллоҳтаъоло ҳазрати Мӯсо (а.)-ро ки яке аз пайғамбарони улл-л-азм аст, дар он водӣ нидо карда гуфт.

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾

Изҳаб илā Фиръавна иннаҳу тāғō. 17.

17. ки: «Бирав ба сӯи Фиръавн, ҳамоно, ў сахт тугён кардааст».

"Фиръавн" - гуфта подшоҳеро мегӯянд, ки дар Миср ҳукумронӣ карда бошад.

Фиръавне, ки дар давраи ҳазрати Мӯсо (а.) буд, Худро фаромӯш карда, дар саркашӣ фурӯ рафта буд. Мардумро ҷабру зулми бисёр карда, ҳатто даъвои Худой кард. Худованд назди ӯ Расулони худ Мӯсо ва Ҳорун алайҳиссаломро фиристонд ва таъкид кард, ки бо ӯ ба нармаӣ сухан гӯянд.

Барои маълумоти бештар ба ояти 44-уми сураи “Тоҳо” муроҷиъат шавад.

فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزَكَّىٰ

Фа қул ҳал лака илā ан тазаккā. 18.

18. Пас, ба ӯ биғӯ: «Оё туро рағбат ҳаст, ба он ки покиза шавӣ?

Худованд Мӯсо (а)-ро ба назди Фиръавн фиристод, то бо камоли меҳрубонӣ ва мадоро биғӯяд, ки оё ба насиҳати мо майл дорӣ, то аз палидии худпарастӣ ва аз ширк пок шавӣ ва ба Худои якка ва ягона имон биёварӣ ва таслим шавӣ?

Он чи ки дар сар дорӣ, ҳамаро як сӯ биандозӣ ва он ба чи дар бораи ки Худои яқтову беҳамто мефармояд итоъат кунӣ!?

وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ

Ва аҳдияка илā Раббика фатахшā. 19.

19. Ва раҳнамоӣ кунам туро ба сӯйи Парвардигорат, пас, битарсӣ».

Мӯсо (а) назди Фиръавн рафтанд ва бо нармӣ гуфтанд, ки аз он роҳи нодуруст бозгард, то ман туро ба роҳи рост ҳидоят намоям, ба даргоҳи бо азамат ва бо қудрати Ӯ итоаткору фурутан шав ва дар бораи даъвои нодурусте, ки дорӣ "Ман Худовандам"-мегӯӣ, андеша кун! Аз Зоте, ки ману туро офаридааст, битарс. Ҳама бояд аз қаҳри Ӯ битарсанд!

فَأَرْهَ الْأَيَّةَ الْكُبْرَىٰ

Фа ароҳу-л āята-л-кубрō. 20.

20. Пас, муъҷизаи бузургро Мӯсо ба Фиръавн нишон дод.

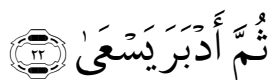
Дар Қуръони карим калимаи оят ба маънои нишона ва муъҷиза низ меояд. Яъне Мӯсо (а) бо нишон додани муъҷизаҳое, ки Аллоҳтаъоло ба ӯ арзонӣ фармуда буд, Фиръавнро ба роҳи ҳақ даъват намуд, то ки он муъҷизаҳо ба росту дуруст будани суханҳои ӯ далел бошанд. Худованд ба ҳар як пайғамбари Худ муъҷизаҳо медиҳад, то ин ки Пайғамбарии худро ба мардум исбот кунад. Аллоҳ донотар аст.

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ

Фа каззаба ва ъасо. 21.

21. Пас, (Фиръавн) онро дурӯғ шуморид ва осӣ шуд.

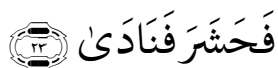
Чун Фиръавн аз ҳазрати Мӯсо (а.) муъҷиза талаб кард, Мӯсо (а.) асои худро партофт ва дарҳол асо ба мор табдил шуд. Фиръавн инро бо чашмони худ дид, аммо бовар накард ва Худоро осӣ шуду:...

Ќумма адбара ясъа. 22.

22. Сипас, аз он маҷлис пушт гардониду бо шитоб рафт.

Яъне он малъун қабул накард ва пушт гардонида ба мақоми худ омад ва ба фикри ҷамъ кардани мардум ва фароҳам овардани соҳирон афтод, то ба муъҷизаҳои ҳазрати Мӯсо (а.) муқобила намояд. Ё ба қафо баргаштанаш ин буд, ки муъҷизаи Пайғамбарро, ки асо ба мор мубаддал шуда буд, дида тарсид ва назди Мӯсо (а.) истода натавонист. Валлоҳу аълам биссаваб.

Фа ҳашара фа нādā. 23.

23. Пас, ҷамъ кард (қавмаширо) ва нидо кард,

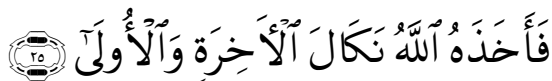
Пас, Фиръавни малъун назди қавмаш омада, онҳоро ҷамъ кард ва бо овози баланд гуфт:

Фа қола ана Раббукуму-л-аъла. 24.

24. Пас, гуфт: «Ман Парвардигори олии шумо ҳастам».

Аз рӯйи ғурур ва такаббур ба қавмаш хитоб карда гуфт, ки ман парвардигори олии шумо мебошам. Муддати чиҳил сол ба ҷуз худ худои дигаре надидаам. Ин буд даъвои ӯ ба сифати Худоғӣ (Наузу биллоҳи мин золик).

Фа ахазаҳуллоҳу накāла-л-āхирати ва-л-ӯла. 25.

25. Пас, Худо ӯро (ба сабаби ғурураш) ба азоби ин дунё ва охираат гирифтोर кард.

Пас, Аллоҳтаъоло Фиръавни лаъинро ба сабаби туғён ва саркашиаш дар ин дунё дар дарё ғарқ кард ва ба азоби охират ки Ҷаҳаннам аст гирифтор кард.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن تَخْشَى

Инна фи зāлика ла ѓибрата-л ли ма-й яхшā. 26.

26. Албатта, ин барои шахсе, ки (аз Худо) метарсад, ибрат аст.

Албатта, дар ин қисса панд ва мавъизаест барои шахсони Худотарс. Аммо шахсе, ки ба Парвардигори худ осй шавад ва пайравии Пайғамбари Худоро накунад, оқибаташ монанди ҳамин Фиръавн аст. Худованд аз чунин ақидаи ботил нигоҳ дорад. Оятҳои зер дар бораи шахсоне, ки зиндагии баъди маргро инкор мекунанд, хабар медиҳанд, хоҳ кофирони Қурайш бошанд ва хоҳ ғайри онҳо:

ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا

А-антум ашадду халқан ами-с-самāъ. Банāхā. 27.

27. Оё шумо сахт (мураккаб) таред аз рӯи офариниш ё Осмоне, ки ўро бино ниҳодаем?

Оё офаридани шумо аз бино кардани Осмонҳо душвору пурмашаққат аст?

Худованд, ки ин қадар осмони бузургро халқ кард, оё боз аз сари нав ба зинда кардани шумо қодир нест? Албатта, бе шакку шубҳа, қодиру тавоност. (Ниг. ба шарҳи ояти 18-ӯми сураи "Набаъ").

رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّلَهَا

Рафаъа самкаҳā фа саввāхā. 28.

28. Сақфи Осмонро боло бардошт, пас, росту дуруст сохт онро.

Худованд Осмонро бо ин қадар паҳноияш боло бардошт ва онро соҳиби тартибу низом гардонид, ки дар он ҳеҷ нуқсоне нест ва дар шаби тор онро бо ситорагону Моҳтоб зиннат доду дар рӯз бо Офтоби тобон.

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا

Ва ағташа лайлаҳа ва аҳрача зӯҳаҳа. 29.

29. Ва шабаширо торик сохт ва рӯзаширо равшан гардонд.

Яъне Худованд шаби Осмонро, ки аз сатҳи Замин менамояд, торик сохт ва рӯзи онро равшану зоҳир гардонид. Ин ҳама ҳикмати Худованд буда, фоида барои бандагон ва махлуқоти Ёст.

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَلَهَا ﴿٢٩﴾

Ва-л-арза баъда зāлика даҳаҳа. 30.

30. Ва баъди ин Заминро ҳамвор кард

Худованд баъди пайдо намудани осмонҳо қитъаҳои алоҳидаи Заминро барои зиндагонии мардум хело ҳамвор кард ва манфиатҳоро дар он ҷойгузин намуд. Худованд дар сураи "Ҳо-мим сачда" зикр кардааст, ки офариниши Замин пеш аз офариниши Осмон аст. Инчунин, муфасссирони киром бо истифодаи оятҳои дигар хулоса намудаанд, ки Замин тухмшакл аст. Ин таълимоти дуруст ва аҷиби Қуръони карим пас аз ҳазорҳо соли назил шуданаш дар тадқиқоти олимони кайҳоншинос барои оммаи васеи мардум возеҳ ва равшан гаштааст. Ҳол он, ки олими машҳури ислом Абӯ-Райҳон Берунӣ, ки миллаташ тоҷик буд, дар асри X суроби (макети) Заминро, ки ҳоло глобус меноманд, ба намуди курашакл сохта буд. Ва аз он Замин:...

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣٠﴾

Аҳрача минҳа мāаҳа ва маръаҳа. 31.

31. Ва берун кард аз он обро ва чарогоҳҳоро.

Худованди меҳрубон пеш аз он ки инсонро халқ кунад, аввал барои зиндагонии ӯ шароит муҳайё намуд. Дар ин оят фармудааст, ки Мо аз Замин обҳо, чашмаҳо ва дарёҳоро барои истифодаи шумо хориҷ кардем ва инчунин чарогоҳҳо ва алафҳоро барои ҳайвонҳои шумо рӯёнидем.

وَالْجِبَالِ أَرْسَسَهَا ﴿٣١﴾

Ва-л-ҷибāла арсāҳа. 32.

32. Ва кӯҳҳоро устувор сохт

Худованд кӯҳҳоро дар Замин ҳамчун меҳ барои собиту барқарор доштани Замин халқ кардааст. Сулаймон аз аби Сулаймон аз Анас ибни Молик аз Расули Худо (с), ривоят

мекунад, ки чун Худованди муттаъол Заминро халқ кард, ба як субот набуда меҷунбид. Пас, Павардигор кӯҳҳоро халқ кард ва онҳоро бар Замин чун меҳ насб намуд, то он ором гирифт. Фариштаҳоро аз ин аҷаб омад. Пас аз холиқи худ пурсиданд: "Парвардигоро, чизе аз кӯҳҳо қавитару саҳттар ҳаст?".

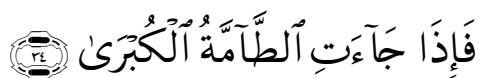
Гуфт: "Оре, оташ". Гуфтанд: "Аз оташ саҳттар чизе ҳаст?". Гуфт: "Бале, об". Гуфтанд: "Аз об саҳттар чизе ҳаст?". Гуфт: "Бале, боди тунд". Гуфтанд: "Аз миёни махлуқоти Ту аз боди тунд саҳттар чизе ҳаст?". Аллоҳтаъоло гуфт: "Ҳаст. Он садақа додани фарзандони Одам аст, ки дасти рости онҳо медиҳад, дасти чапи онҳо хабар намеёбад". (Ҳадиси Қудсӣ).

Матбаъа-л лакум ва ли анъамикум. 33.

33. барои манфиъати шумо ва барои ҷаҳорпоёни шумо.

То аз он обе, ки аз Замин ва кӯҳҳо хориҷ мешавад ва бо ёрии он ғаллаву мева, гиёҳу майса ва дигар анвои зироатҳое, ки барои шумо ва ҷорпоёнатон зарур аст, рӯёнида мешавад, истифода баред. Аз онҳо барои худ либос тайёр кунед ва аз маҳсулоти дар кӯҳу Замин буда, шаҳрҳо ва қаряҳо бунёд кунед. Ин чунин ҳайвонҳое, ки Худо халқ кардааст, барои шумост, то аз гӯшташон хӯред, пӯсту пашмашонро барои пӯшиши худ ва хонаҳоятон истифода баред ва баъзеяшонро саворӣ кунед ва ғайра. Ҳамаи инҳо неъматҳоест барои одамай аз ҷониби Парвардигоре, ки бо илми қадими Хеш медонист, ки бандагонаш ба ҳамаи ин чизҳо эҳтиёҷу ниёз доранд.

Фа узā ҷаъати-т-тōммату-л кубро. 34.

34. Пас, ҳар вақто қиёмати кубро биёяд,

Бидонед, ки ин ҷаҳон ба ин ҳама корҳои тадбирхоҳу ҳикматталабе, ки дорад, худ як далолаткунандаву муқаддимаи ҷаҳони абадист, (яъне қиёмат). Қиёмат рӯзи пур аз изтироб, даҳшатовар ва дар ғаму андӯҳ андозанда мебошад. Бинобар ин, Ё таъоло мефармояд, ки чун Томматул Кубро (яке аз номҳои қиёмат) вақто биояд ва...

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ

Явма ятазаккару-л-инсāну mā саъā. 35.

35. рӯзе ки одамӣ он амалеро, ки дар ин дунё карда буд, дар ёд меорад

Он рӯзест, ки одамӣ ҳамаи амалҳои неку бадеро, ки дар ин дунё карда буд, ба ёд меоварад ва онро инкор карда наметавонад, ва инчунин: ...

وَبُرَزَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ

Ва бурризати-л-Ҷаҳ'иму лима-й̄ яро'. 36.

36. Ва зоҳир оварда шавад Дӯзахро барои касе, ки диданаиш хоҳад

Худованд он Дӯзахро, ки дар дунё барои имтиҳон аз ҷашми мардум пинҳон сохта буд, рӯзи қиёмат дар ҳузури ҳама меоварад, ки ҳар касе, ки хоҳад, онро дида метавонад ва ҳеҷ деворе дар миён набошад. Акнун...

فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ

Фа амма ма'н тағо'. 37.

37. Аммо ҳар касе, ки (аз ҳукми шаръ) саркашӣ карда бошад, -

Ҳар касе, ки дар дунё аз роҳи (ҳукми) шаръӣ, ки бар ӯ нишон дода шуда буд, берун рафт ва ё корҳои шаръиро инкор намуд.

وَأَثَرُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

Ва āшара-л Ҳайāта-д-дунйā. 38.

38. ва зиндагии дунёро ихтиёр карда бошад,

Рӯзи қиёматро фаромӯш кард ва тамоми ҳаёташро барои ин дунё сарф карда, фирефтаи он шуд ва пайравии Расули Худо (с)-ро накард, дар натиҷа барои ӯ маълум мегардад, ки ...

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

Фа инна-л Ҷаҳ'има ҳиял маъвā. 39.

39. пас, албатта, Ҷаҳаннам ҷойгоҳи ўст.

Акнун Дӯзах ҷойгоҳ ва бошишгоҳи ўст. Зеро ӯ ва дигар шахсони мисли ӯ лаззатҳо ва зиндагонии дунёро аз неъматҳои

доимии Ҷаннат болотар донистанд ва дар охир беимону бе тавба рафтанд.

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾

Ва амма ман хофа мақома Раббихи ва наҳа-н-нафса њани-л-ҳавя.40.

40. Ва аммо шахсе аз ҳозир шудан назди Парвадигори худ тарсад ва худро аз хоҳишҳои нафсонӣ дур дорад,

Агар касе аз Худо тарсаду мақому мартаба ва қудрати Парвардигори худро донад, аз хоҳишҳои шахвонӣ нафси худро боз дорад ва ӯ аз тарси Худо ба ҳеҷ гуноҳи калоне даст назанад, пас...

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾

Фа инна-л Ҷанната ҳия-л-маъвя. 41.

41. пас, албатта, Биҳишт боишгоҳи ӯст.

БИҲИШТ - мақомест оӣ ва он барои шахсони номбурда ва парҳезгорону Худотарсе аст, ки амри илоҳиро аз ҳама болотар ва аълотар донистанду медонанд. Аллоҳуммарзуқно (Худоё, моро низ бархурдор гардон). Омин! Баъди чунин хабарҳоро расонидан: ...

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾

Яс-алӯнака њани-с саяти аййана мурсаҳа. 42.

42. (Эй Расули мо,) аз ту суол мекунад, ки қиёмат кай барпо мешавад?

فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرُهَا ﴿٤٣﴾

Фӣ ма анта миң зикрӯҳа. 43.

43. Дар ёд овардани он туро чӣ кор аст?

Эй пайғамбар! Мушрикони баъди шунидани чунин хабарҳо аз ту вақти вукӯи (барпошавии) қиёматро мефурсанд, ғамгин мабош ва ту дар кофтуков ва андешаи ҷавоби суолҳои онҳо ҳам мабош, зеро вукӯи қиёмат илми ғайб аст. Онро ба ҷуз Аллоҳтаъоло ҳеҷ кас намедонад, зеро:...

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَا ﴿٤٤﴾

Илā Раббика мунтаҳāхā. 44.

44. Мунтаҳои илми он рӯз ба сӯи Парвардигори ту аст.

Кай қоим шудани қиёматро чуз Худо дигар ҳеҷ кас, чуноне ки гуфтем, намедонад ва лекин ба амри Аллоҳ он рӯз даррасад. Вақту соати омадани қиёмат ба Офаридгор маълум аст.

إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ مَّن تَخْشَاهَا

Иннамā анта мунзиру ма-й яхшāхā. 45.

45. Албатта, ту (эй Муҳаммад) шахсера бимдиҳанда ҳастӣ, ки аз он рӯз метарсад.

Яъне эй Расули Мо (с), вазифаи ту ин аст, ки мардумро аз аҳволи рӯзи қиёмат огоҳ сози! Пас, шахсе аз мақому ваъиди Парвардигор, тарсад ва туро пайравӣ кунад аз азоби он рӯз, наҷот меёбад. Аммо шахсоне, ки он рӯзро, дурӯғ ҳисобанд онҳо зиёнкоранд ва дар он рӯз ба азоб гирифтор шаванд.

كَانَ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا

Ка аннаҳум явма яравнаҳā лам ялбаъӯ иллā ъашийятан ав зӯҳāхā. 46.

46. Чун он рӯзро бубинанд, пиндоранд дар ин ҷаҳон беш як шабе то субҳ ё рӯзе то шом набудаанд.

Чун рӯзи қиёмат бо амри Офаридгор одамон аз сари нав зинда мешаванд, аз тарсу ҳарос ҳаётеро, ки дар дунё доштанд, фаромӯш мекунанд. Дар назарашон чунин намояд, ки дар дунё аз сахар то пешин ё аз пешин то бегоҳ умр ба сар бурдаанд. Бубинед, дунё ва маишати он дар он рӯз ба ҳеҷ чиз намеарзад. Танҳо тоату амалҳои солеҳ мавриди эътибор аст.

Худовандо, аз ту масъалат дорем, меҳру муҳаббати дунёи фониро аз дилҳои мо зудуда бисоз, тарси қиёмат ва амалҳои солеҳи моро зиёда бигардон. Омин!

Адибе гуфтааст.

Хокро хору тар дид Иблис,
Кард инкораи он ҳасуди хасис.
Монд гофил зи нури ботини ӯ,
Нашуд огоҳ зи сирри коини ӯ.

Ба ҳар чанге, ки ҳаст дар дили хок,
Ин садо доданд дар афлок,
Ки ба чуз нест мазҳари кул,
Хок шав, хок, то бирӯяд гул.

Анҷоми сураи «Нозиъот». Ва лиллоҳил ҳамд.